

12.1.2011

B7-0031/2011

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymysten B7-0669/2010, B7-0803/2010, B7-0804/2010 ja O-0216/2010 johdosta

työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

ilmaisunvapauden loukkaamisesta ja seksuaalisen suuntautumisen perusteella tapahtuvasta syrjinnästä Liettuassa

Renate Weber, Sophia in 't Veld, Leonidas Donskis, Cecilia Wikström, Alexander Alvaro, Sonia Alfano, Gianni Vattimo, Sarah Ludford, Ramon Tremosa i Balcells, Elizabeth Lynne
ALDE-ryhmän puolesta

Raül Romeva i Rueda, Ulrike Lunacek, Marije Cornelissen, Emilie Turunen, Franziska Keller, Isabella Lövin, Nicole Kiil-Nielsen, Jan Philipp Albrecht
Verts/ALE-ryhmän puolesta

Claude Moraes, Monika Flašíková Beňová, Michael Cashman, Vilija Blinkevičiūtė, Catherine Trautmann
S&D-ryhmän puolesta
Cornelis de Jong, Nikolaos Chountis, Eva-Britt Svensson, Cornelia Ernst, Rui Tavares
GUE/NGL-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma ilmaisunvapauden loukkaamisesta ja seksuaalisen suuntautumisen perusteella tapahtuvasta syrjinnästä Liettuassa

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon kansainväliset asiakirjat, joilla taataan ihmisoikeudet ja perusvapaudet ja kielletään syrjintä, sekä erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 ja 7 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 19 artiklan, jotka velvoittavat Euroopan unionin ja jäsenvaltiot vaalimaan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia ja joissa vahvistetaan keinot syrjinnän ja ihmisoikeusloukkausten torjumiseksi Euroopan tasolla,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 11 artiklan, jossa taataan sananvapaus, ja sen 21 artiklan, jossa kielletään sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä,
 - ottaa huomioon rangaistavaa tekoa koskevaan Liettuan tasavallan hallintolakiin tehdyn muutosehdotuksen (nro XIP-2595),
 - ottaa huomioon Liettuan tasavallan oikeusministeriön lausuntoluonnoksen (nro 11-30-01),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toimet sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän ja homofobian torjumiseksi,
 - ottaa huomioon perusoikeusviraston marraskuussa 2010 julkaiseman selonteon, jossa käsiteltiin homo- ja transfobiaa sekä sukupuoliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää,
 - ottaa huomioon 17. syyskuuta 2009 antamansa päätöslauselman Liettuan tilanteesta alaikäisten suojelemista koskevan lain antamisen jälkeen¹,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa, jotka koskevat homofobiaa, alaikäisten suojelemista, syrjinnän vastaista politiikkaa ja erityisesti homofobiaa Euroopassa²,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Liettuan parlamentti (Seimas) lykkäsi 16. joulukuuta 2010 äänestystä lainsäädäntöehdotuksesta, jolla olisi muutettu rangaistavaa tekoa koskevaa hallintolakia siten, että homoseksuaalisten suhteiden julkisesta edistämisestä olisi langettu 2 000–10 000 litin (580–2 900 euron) sakko,

¹ P7_TA(2009)0019.

² P6_TA(2006)0018, P6_TA(2006)0273, P6_TA(2007)0167.

- B. ottaa huomioon, että Seimasin koulutus-, tiede- ja kulttuuriasioiden valiokunta poisti 8. joulukuuta 2010 sukupuolisen suuntautumisen sellaisten tekijöiden luettelosta, joiden katsottiin tarvitsevan suojelua koulutusta koskevan lain yhdenvertaisia mahdollisuuksia koskevien äännösten (5 artiklan 1 kohta) nojalla,
- C. toteaa, että rangaistavaa tekoa koskevaan hallintolakiin tehdyt muutosehdotukset ovat ristiriidassa Liettuan tasavallan perustuslain 25 artiklan kanssa, sillä siinä todetaan, että ihmisiä ei saa estää hakemasta, vastaanottamasta eikä levittämästä tietoja ja ajatuksia, ja maan perustuslain 29 artiklan kanssa, sillä siinä todetaan, että kaikkien henkilöiden on oltava yhdenvertaisia lain, tuomioistuinten sekä muiden valtion laitosten ja virkamiesten edessä ja että ihmisoikeuksia ei voida rajoittaa eikä etuoikeuksia voida myöntää sukupuolen, rodun, kansallisuuden, kielen, alkuperän, yhteiskunnallisen aseman, uskon, vakaumuksen tai mielipiteen perusteella,
- D. ottaa huomioon, että Liettuan tasavallan oikeusministeri on todennut, että rangaistavaa tekoa koskevaan hallintolakiin tehdyt muutosehdotukset ovat ristiriidassa Liettuan velvoitteiden kanssa, jotka ovat seurausta maan perustuslaista, perusoikeuskirjasta, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta sekä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevasta kansainvälisestä yleissopimuksesta,
- E. ottaa huomioon, että perusoikeuksien viraston uusimmassa, marraskuussa 2010 julkaistussa homo- ja transfobiaa sekä sukupuoliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää käsittelevässä selonteossa pääteltiin, että muutoksilla voitaisiin kriminalisoida lähes kaikki homoseksuaalisuutta koskevat ilmaisut, kuvaukset tai tiedot,
- F. ottaa huomioon, että Seimas hyväksyi kesäkuussa 2009 selvällä enemmistöllä muutokset lakiin, jolla alaikäisiä suojellaan julkisen tiedottamisen haittavaikutuksilta, ja että muutosten seurauksena alaikäisiltä kiellettiin homoseksuaalisuutta koskevien tietojen saaminen,
- G. katsoo olevan epäselvää, mitä mainontaa koskevassa laissa tarkoitetaan "sukupuolisen suuntautumisen ilmaisuna tai edistämisenä",
- H. toteaa, että tämä päätöslauselma annettiin eräiden huolestuttavien tapahtumien seurauksena, joita olivat esimerkiksi laki, jolla alaikäisiä suojellaan julkisen tiedottamisen haittavaikutuksilta, paikallisten viranomaisten yritykset estää tasa-arvon puolesta järjestettävät kulkueet ja gay pride -kulkueet sekä johtavien poliitikkojen ja parlamentaarikkojen kiihottava tai uhkaava kielenkäyttö ja vihaa lietsovat puheet,
- I. ottaa huomioon, että komission varapuheenjohtaja Viviane Reding, komission varapuheenjohtaja / unionin korkea edustaja Catherine Ashton, Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Herman van Rompuy ja Euroopan parlamentin puhemies Jerzy Buzek tuomitsivat 17. toukokuuta 2010 pidettynä homofobian vastaisena kansainvälisenä päivänä yksimielisesti kaikenlaisen homofobian ja sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän,
- J. ottaa huomioon, että Maailman terveysjärjestö poisti homoseksuaalisuuden luokittelun

psykykkiseksi sairaudeksi vuonna 1990, ja toteaa, ettei mikään uskottava tutkimus ole osoittanut, että seksuaalisuutta koskeva opetus saattaisi vaikuttaa lasten ja nuorten seksuaaliseen suuntautumiseen, ja että seksuaalista monimuotoisuutta koskeva opetus kannustaa suvaitsevaisuuteen ja erilaisuuden hyväksymiseen,

1. vahvistaa uudelleen, että EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden on varmistettava, että ihmisoikeuksia kunnioitetaan, suojellaan ja edistetään Euroopan unionissa – kuten ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa, Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa edellytetään – tekemättä eroa sukupuolisen suuntautumisen perusteella;
2. kehottaa Seimasia hylkäämään rangaistavaa tekoa koskevaan hallintolakiin tehdyt muutosehdotukset, sisällyttämään sukupuolisen suuntautumisen koulutusta koskevan lain nojalla suojeltaviin tekijöihin, antamaan alaikäisille vapaasti tietoja sukupuolisesta suuntautumisesta ja täsmentämään mainontaa koskevassa laissa olevan kiellon merkitystä;
3. kiittää Liettuan tasavallan presidenttiä Dalia Grybauskaitėa tämän omaksumasta päättäväisestä kannasta, että homofobinen lainsäädäntö haittaa Liettuan kansalaisia ja maan imagoa, ja kehottaa presidenttiä käyttämään veto-oikeuttaan, jos rangaistavaa tekoa koskevan hallintolain muutokset hyväksytään;
4. pitää myönteisenä, että homofobia sisällytettiin äskettäin rikoksissa raskauttaviin asianhaaroihin;
5. kiittää komissiota sen tähänastisista kahdenvälisistä toimenpiteistä; kehottaa komissiota arvioimaan oikeudellisesti rangaistavaa tekoa koskevaan hallintolakiin ehdotettuja muutoksia ja käynnistämään välittömästi rikkomusmenettelyt, jos äänestystulos on ristiriidassa EU:n lainsäädännön ja perussopimusten kanssa sekä julkaisemaan EU:n etenemissuunnitelman, jossa on konkreettisia toimia homofobian ja sukukupoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiseksi;
6. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden hallituksille ja parlamenteille, Liettuan tasavallan presidentille ja parlamentille, EU:n perusoikeuksien virastolle ja Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetulle.